

Satakunnan maakuntakaavan 2050 valmisteluvaiheen aineisto nähtävillä maankäyttö- ja rakennuslain (nyk. alueidenkäyttölain) 62 §:n sekä maankäyttö- ja rakennusasetuksen 30 §:n mukaisesti 4.11.-5.12.2024 välisen ajan.
Lausuntoaika 25.10.-20.12.2024.

LAUSUNTOJEN YHTEENVEDOT JA LAADITUT VASTINEET

5. Kaavan vaikutusten arviointi

Lausunnon antaja

Tiivistelmä lausunnosta

Valmisteltu vastine

99 Merikarvian kunta

99-1 Kaavan vaikutusten arviointi

Merikarvian kunta toteaa, että aihealue on sen osalta huomioitu riittävällä tasolla.

Lausunto merkitään tiedoksi.

120 Nakkilan kunta

120-1 Kaavan vaikutusten arviointi

Nakkilan kunta toteaa, että kaavan mahdollistavuudesta ja joustavuudesta nopeasti muuttuvassa maailmassa on keskusteltu prosessin aikana paljon. Sellaisia esteitä, joita rakennetaan 2020-luvun alun tilanteen perusteella, olisi vältettävä. Vihreän siirtymän selvitys on hyvä esimerkki nopeasti vanhenevasta tilannetiedosta.

Vihreän siirtymän hankkeet Satakunnan maakuntakaavassa 2050 -selvityksen vihreän siirtymän lähtökohtien, käsitteiden ja teknologioiden kattavan ja tiiviin esittelyn sekä eri toimintojen huomioimista maakuntakaavoituksessa systemaattisesti käsittelevän keskeisen osuutensa ansioista selvitys toimii edelleen pääpiirteissään ajantasaisena taustaselvityksenä Satakunnan maakuntakaavan 2050 laatimiselle. Laadinnan aikana tiedostettiin, että vireillä olevien vihreän siirtymän hankkeiden luettelo vanhenee nopeasti, minkä vuoksi luettelon viimeisen päivitysajankohdan (29.6.2023) merkitsemistä pidettiin tärkeänä.

Lausunto merkitään tiedoksi.

152 Pirkanmaan liitto

152-1 Kaavan vaikutusten arviointi

Kaavaluonnossuunnitelman vaikutukset on raportoitu kaavaselostuksessa ja selostuksen erillisessä vaikutusten arviointi -osassa maakuntakaavan sisältövaatimusten mukaisessa järjestyksessä, joka antaa selkeän rungon arviointityölle. Vaikutusten arvioinnin liitekartoilla esitetyt teemakohtaiset karttatarkastelut havainnollistavat hyvin kaavasuunnitelman alueellisia vaikutuksia.

Lausunto merkitään tiedoksi.

154 Satakunnan kauppakamari, Satakunnan yrittäjät ja Rauman kauppakamari

154-1 Kaavan vaikutusten arviointi

Satakunnan kauppakamari, Satakunnan yrittäjät ja Rauman kauppakamari toivovat, että vaikutusten arvioinnissa jatkossa otetaan huomioon elinkeinoelämän tarpeet ja lainsäädännöllä sidotaan näitä vain siltä osin kuin pakottava lainsäädäntö edellyttää.

Satakunnan maakuntakaavan 2050 ehdotusvaiheessa otetaan huomioon vuoden 2025 alussa valmistunut Satakunnan elinkeinoelämän toimintaedellytykset -selvitys, kaavan vaikutusten arviointia täydennetään ja laaditaan kaavan yhteis- ja kokonaisvaikutusten arviointi sekä Natura 2000 -verkoston alueisiin kohdistuva vaikutusten arviointi (ns. tarveharkinta).

Lausunnon antaja**Tiivistelmä lausunnosta****157 Kankaanpään kaupunki****157-1 Kaavan vaikutusten arviointi**

Kankaanpään kaupungin mielestä huomiota ja yhteisvaikutuksien arviointia tulisi tehdä vielä maakunnan liittymisestä muihin ympäröiviin maakuntiin ja kuntarajojen välillä. Etenkin Pohjoisessa Satakunnassa on meneillään hankkeita, joissa vaikutukset näkyvät yli kunta- ja maakuntarajojen.

165 Metsähallitus**165-1 Kaavan vaikutusten arviointi**

Yleisesti ottaen kaavan vaikutukset on tunnustettu kattavasti, ja Metsähallituksen julkiset hallintotehtävät yhtyy myös arvioon niiden merkittävydestä. Täydennettävää on kahdessa kohdassa:

-energiahuoltoa koskevien varausten vaikutukset luontoon ja maisemaan: energiantuotantoalueet ja -siirtoyhteydet myös vähentävät lajien käytettävissä olevaa elinympäristöä, millä kumuloituessaan voi olla negatiivisia populaatiotason vaikutuksia. -virkistykseen soveltuvat alueet sekä maiseman ja luonnonarvojen (maisema) sekä kulttuuriperinnön vaalimista koskevat varaukset: sekä fyysiset että psyykkiset myönteiset vaikutukset terveyteen luonnossa vietetyn ajan ja liikkumisen kautta (Tyrväinen ym. 2024).

Natura-tarveharkinta valmistuu maakuntakaavan 1. ehdotusvaihetta varten. Tarveharkinnassa tulisi kiinnittää erityistä huomiota Natura-alueiden suojeluperusteena oleviin isoihin päiväpetolintuihin sekä muihin lajeihin, joiden tiedetään olevan herkkiä tuulivoimarakentamisen vaikutuksille. Tarveharkinnan tulee sisältää sähkönsiirtoyhteyksien vaikutukset, sekä eri vaiheissa olevien hankkeiden ja suunnitelmien yhteisvaikutukset.

167 Eurajoen kunta**167-1 Kaavan vaikutusten arviointi**

Eurajoen kunta toteaa, että vaikutusten arviointi vaikuttaa keskittyneen koko kaavan alueella tehtyjen kaava merkintöjen vaikutuksiin eikä niinkään paikallisella tasolla tapahtuvaan yksittäisiä kuntia ja maanomistajia koskevaan arviointiin.

Valmisteltu vastine

Satakunnan maakuntakaavan 2050 välittömät vaikutukset kohdistuvat ensisijaisesti Satakunnan maakuntaan ja arvioinnissa keskitytään erityisesti Satakunnan alueelle kohdistuviin vaikutuksiin. Maakuntakaavan luonteen ja tarkastelunäkökulman perusteella vaikutusalue on kuitenkin maakuntaa laajempi esim. ylimaakunnallisten vaikutusten osalta.

Vaikutusten arviointi on kiinteä osa Satakunnan maakuntakaavan 2050 laadintaprosessia. Arviointia on tehty ja tehdään koko maakuntakaavan suunnitteluprosessin ajan siten, että vaikutusten arviointi kulkee täydentyvästi läpi koko kaavaprosessin lähtien Satakunnan maakuntakaavaa 2050 koskevasta osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ja maakuntakaavalle asetettujen tavoitteiden laadinnasta. Kaavan yhteisvaikutuksia tarkastellaan valitun kaavaratkaisun perusteella ehdotusvaiheissa 1 ja 2. Vaikutusten arvioinnin sisältö ja menetelmät tarkentuvat kaavaprosessin edetessä osallistumisen, tavoitekeskustelujen ja vuorovaikutuksen kautta.

Otetaan huomioon vaikutusten arvioinnissa sekä Natura -tarveharkinnassa.

Vaikutusten arviointi on ollut kiinteä osa kaavoitusprosessia ja valmisteluvaiheen aineistosta tehtyä vaikutusten arviointia täydennetään jatkosuunnittelussa mm. eri alueille kohdistuvien vaikutusten ja yhteisvaikutusten osalta. Arviointia on tehty ja tehdään koko maakuntakaavan suunnitteluprosessin ajan siten, että vaikutusten arviointi kulkee täydentyvästi läpi koko kaavaprosessin lähtien Satakunnan maakuntakaavaa 2050 koskevasta osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ja maakuntakaavalle asetettujen tavoitteiden laadinnasta.

Lausunnon antaja**Tiivistelmä lausunnosta**

173 MTK Satakunta ry**173-1 Kaavan vaikutusten arviointi**

MTK Satakunta ry esittää, että maakuntakaavan vaikutusarviointi tulee toteuttaa uudestaan maakunnan elinkeinoelämän toimintaedellytyksien osalta.

174 MTK-metsänomistajat**174-1 Kaavan vaikutusten arviointi**

MTK -metsänomistajat esittää, että maakuntakaavan vaikutusarviointi tulee toteuttaa uudestaan maakunnan elinkeinoelämän toimintaedellytyksien osalta.

176 Varsinais-Suomen ELY-keskus**176-1 Kaavan vaikutusten arviointi**

Kaikessa energiahuoltoon liittyvissä hankkeissa - kuten tuulivoima, aurinkovoima, turvetuotanto – on otettava huomioon yhteisvaikutukset ja selvitettävä tapauskohtaisesti vähintäänkin Naturaesiarvio/Natura-arvio

Valmisteltu vastine

Osallistuminen ja vuorovaikutus mukaan lukien kuulemismenettely sekä kaavaa koskevat selvitykset ovat olennainen osa vaikutusten arviointiprosessia. Tietoa Satakunnan maakuntakaavan 2050 merkittävistä vaikutuksista kerätään mm. valmisteluvaiheenaineiston kuulemisvaiheessa. Valmisteluvaiheen aineistossa esitetyt arviointitulokset (++, +, 0, -, --) tarkentuvat merkittävien vaikutusten osalta mm. alueittain viranomaisilta ja muilta osallisilta saadun palautteen sekä täydentävien arviointitarkastelujen perusteella ehdotusvaiheissa 1 ja 2. Toisaalta Satakunnan maakuntakaavan 2050 merkittäviä vaikutuksia selvitettäessä otetaan huomioon maakuntakaavataso yleispiirteisyys sekä tehtävä ja tarkoitus.

Lausunto merkitään tiedoksi.

Satakunnan maakuntakaavan 2050 ehdotusvaiheessa kaavan vaikutusten arviointia täydennetään ja laaditaan kaavan yhteis- ja kokonaisvaikutusten arviointi sekä Natura 2000 -verkoston alueisiin kohdistuva vaikutusten arviointi (ns. tarveharkinta). Vaikutusten arvioinnissa hyödynnetään vuoden 2025 alussa valmistunutta Satakunnan elinkeinoelämän toimintaedellytykset -selvitystä.

Satakunnan maakuntakaavan 2050 ehdotusvaiheessa kaavan vaikutusten arviointia täydennetään ja laaditaan kaavan yhteis- ja kokonaisvaikutusten arviointi sekä Natura 2000 -verkoston alueisiin kohdistuva vaikutusten arviointi (ns. tarveharkinta). Vaikutusten arvioinnissa hyödynnetään vuoden 2025 alussa valmistunutta Satakunnan elinkeinoelämän toimintaedellytykset -selvitystä.

Satakunnan maakuntakaavan 2050 merkittäväksi arvioidut yhteis- ja kokonaisvaikutukset tullaan arvioimaan maankäyttö- ja rakennusasetuksen 1 §:ssä (MRA 1 §) esitetyn ryhmittelyn mukaisesti ehdotusvaiheessa 1. Yhteis- ja kokonaisvaikutusten arvioinnissa kiinnitetään huomiota myös mahdollisiin maakunnan ulkopuolelle ulottuviin vaikutuksiin.

Satakunnan maakuntakaavan suunnittelun tavoitteena on ollut, että Satakunnan maakuntakaava 2050 ei toteutuessaan todennäköisesti merkittävästi heikennä Natura 2000 -verkostoon kuuluvan alueen luonnonarvoja (34 §) ja että kaava voidaan hyväksyä ja vahvistaa ilman luonnonsuojelulain 35 §:n tarkoittamaa yksityiskohtaista luontotyyppi- ja lajikohtaista selvitystä. Satakunnan maakuntakaavassa 2050 esitettyjen ratkaisujen vaikutusten tunnistamiseksi sekä niiden merkittävyyden arvioimiseksi tullaan valmisteluvaiheen aineistoa ja valmisteluvaiheesta saatua palautetta hyödyntäen laatimaan erillinen Natura 2000 -verkoston alueisiin kohdistuva vaikutusten arviointi (ns. tarveharkinta) ehdotusvaiheen 1 suunnittelua varten. Lausunto merkitään tiedoksi.

176-2

Selostuksen C-osan valmisteluvaiheen aineistossa vaikutuksia on käsitelty selostus osa C:ssä ja selostuksen kahdessa karttaliitteessä. Karttaliitteet havainnollistavat itse selostuksessa annettuja arvioiteja (MRA 10 §:n mukaan (++, +, 0, -, --)). Aineistojen luettavuutta helpottaisi, jos karttoja ja kyseessä olevaa arviointia voisi tarkastella samanaikaisesti esimerkiksi digitaalisessa muodossa. Tätä osiota myös täydennetään prosessin aikana.

Lausunto merkitään tiedoksi.

176-3

Kuten selostuksen C -osassa todetaan, maakuntakaavan vaikutusten arvioiminen on jatkuva prosessi. Jatkossa tulee tehdä erillinen Natura-tarveharkinta, jossa tarkastellaan Satakunnan maakuntakaavan 2050 mahdollisia vaikutuksia Natura 2000 -verkostoon kuuluviin alueisiin ja niiden luonnonarvoihin. ELY-keskus pitää tätä erittäin tärkeänä osana vaikutusten arviointia. OSA C, Liite 1 kartta-aineisto, vaikutusten arviointiin liittyvä kartta-aineisto - luettavuutta parantaisi sivunumerointi sisällysluetteloon OSA C, Liite 2 kartta-aineisto, vaikutusten arviointiin liittyvä kartta-aineisto, Natura-alueet - luettavuutta parantaisi sivunumerointi sisällysluetteloon Molemmat liiteosat ovat tässä vaiheessa vielä alustavia, ja ne oletettavasti täydentyvät oleellisesti seuraavissa vaiheissa.

Lausunto merkitään tiedoksi.

177 Suomen luonnonvarakeskus**177-1 Kaavan vaikutusten arviointi**

Maakuntakaavan vaikutuksia arvioidessa on tärkeää huomioida, että yhtenäiset häiriöttömät luontoalueet ovat tärkeitä ihmistoimintaa karttaville lajeille kuten suurpedot. Luke huomauttaa myös, että Natura2000 alueiden läheisyyteen sijoittuvassa rakentamisessa on kiinnitettävä erityistä huomiota sellaisiin herkkiin lajeihin, joiden tilankäyttö on laajaa ja/tai joiden laadukkaista elinympäristöistä on Suomessa puute.

Otetaan huomioon jatkosuunnittelussa ja vaikutusten arvioinnissa. Satakunnan maakuntakaavassa 2050 esitettyjen ratkaisujen vaikutusten tunnistamiseksi sekä niiden merkittävyyden arvioimiseksi tullaan valmisteluvaiheen aineistoa ja valmisteluvaiheesta saatua palautetta hyödyntäen laatimaan erillinen Natura 2000 -verkoston alueisiin kohdistuva vaikutusten arviointi (ns. tarveharkinta) ehdotusvaiheen 1 suunnittelua varten.

188 Suomen Luonnonsuojeluliitto**188-1 Kaavan vaikutusten arviointi**

Suomen Luonnonsuojeluliitto esittää, että maakuntakaavan ympäristövaikutusten tarkasteluun tulisi saada vertailu 2050 maakuntakaavan esittämän ja nykytilan välillä aluetyypeittäin. Vertailu näyttäisi konkreettisesti ja läpinäkyvästi, mistä kaavoituksessa on kysymys ja helpottaisi maankäytön valinnoista käytävää keskustelua.

Vaikutusten arviointi on kiinteä osa Satakunnan maakuntakaavan 2050 laadintaprosessia. Arviointia on tehty ja tehdään koko maakuntakaavan suunnitteluprosessin ajan siten, että vaikutusten arviointi kulkee täydentyvästi läpi koko kaavaprosessin lähtien Satakunnan maakuntakaavaa 2050 koskevasta osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ja maakuntakaavalle asetettujen tavoitteiden laadinnasta. Kaavan toteuttamisen vaikutusten arviointia jatketaan osana maakuntakaavan jatkosuunnittelua. Kaavan yhteisvaikutuksia tarkastellaan valitun kaavaratkaisun perusteella ehdotusvaiheissa 1 ja 2. Vaikutusten arvioinnin sisältö ja menetelmät tarkentuvat kaavaprosessin edetessä osallistumisen, tavoitekeskustelujen ja vuorovaikutuksen kautta.

Lausunto merkitään tiedoksi.

Lausunnon antaja**Tiivistelmä lausunnosta****Valmisteltu vastine**

189 Suomen Metsäkeskus**189-1 Kaavan vaikutusten arviointi**

Metsäkeskus näkee hyvänä, että kaavan vaikutusten arviointia tehdään koko maakuntakaavan suunnitteluprosessin ajan siten, että vaikutusten arviointi kulkee täydentyvästi läpi koko kaavaprosessin.

Lausunto merkitään tiedoksi.